

Sygn. akt VIA Ca 1201/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA – Urszula Wiercińska

Sędzia SA – Aldona Wapińska (spr.)

Sędzia SA – Ewa Śniegocka

Protokolant – sekr. sąd. Agnieszka Janik

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 17 kwietnia 2012 r., sygn. akt XVII AmE 103/10

I zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 grudnia 2009 r. nr (...) i zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. kwotę 460 (czterysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrot kosztów procesu;

II zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. kwotę 370 (trzysta siedemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

VI ACa 1201/12 U Z A S A D N I E N I E

Decyzją z dnia 31 grudnia 2009 roku Nr (...), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł, że przedsiębiorca ten nie wywiązał się w I półroczu roku 2007 z określonego w art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2007r.) obowiązku zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za powyższe działanie wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w kwocie 265.259,00 zł, to jest w wysokości 4,958% przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego w 2008 r.

W uzasadnieniu swojego stanowiska Prezes URE wskazał, iż w odniesieniu do Spółki znajdował zastosowanie art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2007 r.) nakładający w I półroczu 2007 r. na przedsiębiorstwa zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem obowiązek zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii, znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie bowiem z art. 11 ustawy z dnia 12 stycznia

2007 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2007 r. Nr 21, póź. 124), wypełnienie i ocena wypełnienia obowiązku zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła za okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2007 r. nałożonego na podstawie art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne, w brzmieniu dotychczasowym, następuje na podstawie przepisów dotychczasowych. Pozwany wskazał także, iż w myśl § 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 09 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła (Dz. U. z 2004 r. Nr 267, póź. 2657) Spółka powinna w I półroczu roku 2007 osiągnąć 15,2 % udział ilościowy zakupionej energii elektrycznej ze skojarzonych źródeł energii przyłączonych do sieci lub wytworzonej we własnych skojarzonych źródłach energii i sprzedanej odbiorcom dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby, w wykonanej całkowitej sprzedaży energii elektrycznej tym odbiorcom. Uwzględniając udzielone przez Spółkę informacje Prezes URE ustalił, że dokonała ona w I półroczu 2007r. sprzedaży na rzecz odbiorców końcowych 12. 640,632 MWh energii elektrycznej, w związku z czym była obowiązana do zakupu energii elektrycznej ze skojarzonych źródeł energii przyłączonych do sieci lub wytworzenia we własnych skojarzonych źródłach energii i sprzedaży tej energii odbiorcom końcowym dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby na łączną ilość 1.921,376 MWh. Tymczasem z przedstawionych przez Spółkę wyjaśnień wynika, że w I półroczu 2007 roku nie dokonała ona zakupu energii elektrycznej ze skojarzonych źródeł energii przyłączonych do sieci i nie wytworzyła wymaganej ilości energii elektrycznej we własnych skojarzonych źródłach energii. Osiągnięty przez Spółkę udział ilości zakupionej energii elektrycznej ze skojarzonych źródeł energii w całkowitej sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym w I półroczu 2007 r. wyniósł więc 0,00 %, wobec wymaganego udziału 15,20 %. Tym samym Spółka nie wypełniła obowiązku określonego w art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne, pomimo że otrzymała ofertę sprzedaży energii elektrycznej ze skojarzonych źródeł energii, pozwalającą w dużej części wypełnić ciężący na Spółce obowiązek wynikający z tego przepisu. W indywidualnej ofercie skierowanej bezpośrednio do Spółki z dnia 28 maja 2007 r. (...) Sp. z o.o. zaoferowało w I połowie 2007 r. do sprzedaży Spółce 1 900 MWh energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła.

Prezes URE wskazał, iż wymierzając karę pieniężną w kwocie 265.259,00 zł tj. w wysokości 4,958 % przychodu Spółki z działalności koncesjonowanej osiągniętego w 2008 r., kierował się postanowieniami art. 56 ust. 2a pkt 3 ustawy - Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2007 r.), w myśl których wysokość kary pieniężnej w przypadku nieprzestrzegania obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne, nie może być niższa niż kwota uzyskana z iloczynu średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu w poprzednim roku kalendarzowym i różnicy pomiędzy ilością oferowanej do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, wynikającą z obowiązku zakupu w danym roku, a ilością zakupionej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w danym roku. Pozwany powołał się również na treść art. 11 ustawy z dnia 12 stycznia 2007r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne, ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie oceny zgodności, art. 56 ust. 3 i 6 ustawy Prawo energetyczne. Zdaniem pozwanego – skoro zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 r., udział ilościowy zakupionej energii elektrycznej ze skojarzonych źródeł energii przyłączonych do sieci lub wytworzonej we własnych skojarzonych źródłach energii i sprzedanej odbiorcom końcowym dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby, w wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej przez dane przedsiębiorstwo energetyczne tym odbiorcom, powinien w I połowie 2007 r. wynieść nie mniej niż 15,20 %, przy wykonanej przez Spółkę sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym w wysokości 12. 640,632 MWh, oznacza to konieczność zakupu energii elektrycznej ze skojarzonych źródeł energii przyłączonych do sieci lub wytworzenia we własnych skojarzonych źródłach energii i sprzedaży tej energii odbiorcom końcowym dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby na łączną ilość 1921,376 MWh. Spółka jednak nie zakupiła energii wytworzonej w skojarzeniu w celu wypełnienia obowiązku, mimo iż otrzymała ofertę sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w skojarzonych źródłach energii na ilość 1 900 MWh. Średnia cena sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym, tj. 2006 r., o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. a ustawy - Prawo energetyczne, wyniosła 139,61 zł/MWh. Zatem średni koszt zakupu oferowanego wolumenu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła nie zakupionego przez Spółkę powinien wynieść 265. 259,00 zł. Pozwany wywiódł, iż na taką kwotę można ocenić uszczuplenie dochodów wytwórców energii elektrycznej ze skojarzonych źródeł energii, w związku z czym stopień

szkodliwości czynu uznał za znaczny. W ocenie Prezesa URE stopień zawinienia Spółki był znaczny biorąc pod uwagę wynikający z art. 355 § 2 k.c. obowiązek dołożenia należytej staranności przy prowadzeniu działalności, zwłaszcza koncesjonowanej. Jednocześnie jednak przy wymierzaniu kary pieniężnej pozwany uwzględnił fakt, że w I połowie 2007 r. brak było na rynku wystarczającej ilości energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła do całkowitego wykonania nałożonego obowiązku, w wysokości określonej w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 r., przez wszystkie zobowiązane do tego podmioty. Wymierzając karę uwzględniono także sytuację finansową Spółki, tj. osiągnięty za rok 2008 przez Spółkę przychód z działalności koncesjonowanej polegającej na obrocie energią elektryczną, podany w piśmie z dnia 10 września 2009 r., znak: (...), w wysokości 5.349.879,93 zł. Wymierzona kara pieniężna stanowi zatem 4,958 % przychodu z tej działalności.

Rozważając inne okoliczności Prezes URE wziął pod uwagę także to, że Spółka nie była dotychczas karana za niewypełnienie obowiązku określonego w art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne. Zdaniem Prezesa URE kara orzeczona w najniższej dopuszczalnej przez przepisy wysokości winna spełnić swoją prewencyjną rolę w odniesieniu do przyszłych okresów rozliczeniowych.

Powyższą Decyzję zaskarżył odwołaniem powód - (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., wnosząc o jej uchylenie bądź zmianę i odstąpienie od wymierzania kary oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powód zarzucił naruszenie art. 9a ust. 8 i art. 56 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne, w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2007 r. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że powód ponosi odpowiedzialność za brak realizacji obowiązku zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z ciepłem, podczas gdy nie miał on fizycznej i prawnej możliwości realizacji tego obowiązku. Powód podniósł, iż zgodnie z art. 9a ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2007 roku) oraz § 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła (Dz. U. z 2004 nr 267, późn. 2657), obowiązek ten mógł zostać wykonany przez (...) poprzez sprzedaż na „wymianę” w jakimkolwiek momencie trwania 2007 roku. Podaż energii na „wymianę” jest ściśle skorelowana z jej produkcją w poszczególnych okresach roku, ta zaś zależy w dużej mierze od temperatury zewnętrznej i koncentruje się w okresach styczeń - marzec oraz wrzesień - grudzień, gdyż w tym okresie elektrociepłownie produkują najwięcej ciepła a więc i energii elektrycznej. Sam okres trwania sezonu grzewczego w drugiej połowie roku wskazuje, iż to w tym okresie jest więcej energii wytwarzanej w skojarzeniu niż w pierwszym okresie roku. Powód podnosił, iż wobec faktu, że obowiązek zakupu obejmuje nieco większy wolumen energii niż faktycznie jest jej produkowanej w kraju – w pierwszym półroczu 2007 r. było tej energii znacznie mniej niż potrzeba, aby pokryć zapotrzebowanie przedsiębiorstw zobowiązanych do jej zakupu nie tylko w odniesieniu do sprzedaży dla odbiorców w całym roku 2007, ale nawet w odniesieniu do sprzedaży za okres I półrocza tego roku. Z uwagi na to, że powód nie jest znaczącym odbiorcą energii wytwarzanej w skojarzeniu, producenci tej energii oferują ją do sprzedaży dla (...) dopiero, gdy nie mogą jej sprzedać dla największych spółek obrotu energią elektryczną. Pojawiające się w tym okresie oferty pochodzą w większości od pośredników zainteresowanych dużym zyskiem, ich marża często wynosi ponad 100%, a cena oferowana za „kolor” znacznie przekracza poziom określany jako uzasadniony w wytycznych do ustalania taryf. Choć więc (...) starał się tę energię pozyskiwać przez cały okres 2007 roku, to do końca pierwszej części okresu grzewczego nie udało się energii wytwarzanej w skojarzeniu pozyskać, gdyż w pierwszym półroczu spółka uzyskała jedynie jedną ofertę od pośrednika, ważną niecałe 3 dni, z ceną wyższą od opłaty zastępczej o 300 %. Powód podnosił, iż energię tę zamierzano pozyskać w drugiej części okresu grzewczego, czyli w miesiącach wrzesień – grudzień. Dlatego dużym zaskoczeniem dla powoda stało się rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 września 2007 roku w sprawie sposobu obliczania danych podanych we wniosku o wydanie świadectwa pochodzenia z kogeneracji oraz szczegółowego zakresu obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia tych świadectw, uiszczania opłaty zastępczej i obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji (Dz. U. z 2007 nr 185, poz. 1314), gdzie w § 12 i 13 określono, że obowiązek w 2007 roku będzie wykonywany w dwojaki sposób – w pierwszym półroczu poprzez zakup energii, a w drugim poprzez umorzenie świadectw pochodzenia lub uiszczenie opłaty zastępczej. Dla I półrocza 2007r. nie przewidziano żadnego okresu przejściowego, tym samym skracając okres rozliczenia z 12 miesięcy do 6 miesięcy i

informując o tym zainteresowanych już po upływie tego nowego krótszego okresu rozliczeniowego. Zdaniem powoda takie prawodawstwo jest sprzeczne z ustalonymi przez Trybunał Konstytucyjny zasadami przyzwoitej legislacji, zatem nie można go obciążać kosztami (skutkami) zaniedbań ze strony organów uprawnionych do wydawania powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Powód podnosił, iż nie przewidziano również możliwości wykonania obowiązku za pierwsze półrocze w sposób inny niż dotychczasowy, pomimo faktu, iż rozporządzenie wydane w dniu 26 września 2007r. obowiązuje od dnia 01 lipca 2007 roku. Zgodnie z rozporządzeniem tylko energia wytworzona do końca czerwca i „wymieniona” w tym okresie mogła być uznana jako wykonanie obowiązku. Zmiana prawa w trakcie roku była przyczyną, że powód nie mógł w I półroczu 2007 roku wykonać swego obowiązku, pomimo woli jego wykonania i wszelkiego profesjonalizmu w działaniu.

Wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie i zasądził od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego były następujące ustalenia:

Powód - (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem (...) i w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zajmuje się m.in. dystrybucją, sprzedażą i przesyłaniem energii elektrycznej. Decyzją Prezesa URE znak: (...) z dnia 26 lipca 2005 roku powodowi została udzielona koncesja na obrót energią elektryczną.

W I półroczu 2007 roku (...) sp. z o.o. dokonała sprzedaży na rzecz odbiorców końcowych 12 640,632 MWh energii elektrycznej. W odpowiedzi na zapytanie (...) sp. z o.o. z dnia 09 maja 2007r. dotyczące zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, (...) S.A. w piśmie z dnia 28 maja 2007r. (które wpłynęło do (...) Sp. z o.o. w tym samym dniu) przedstawił ofertę sprzedaży 1900 MWh energii elektrycznej skojarzonej przeznaczonej do dalszej odsprzedaży w cenie 160 zł/MW, która to oferta była ważna do 31 maja 2007r. do godz. 10.00.

(...) S.A. – w odpowiedzi na zapytanie (...) Sp. z o.o. z dnia 24 maja 2007 r. - w piśmie z dnia 29 czerwca 2007 r., które wpłynęło do powoda w dniu 04 lipca 2007 r., poinformowała, iż nie ma do zaoferowania energii produkowanej w kogeneracji.

W pierwszym półroczu 2007 r. powodowa Spółka nie zakupiła energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o czym poinformowała Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w piśmie z dnia 29 kwietnia 2008r., wskazując, iż przyczyną tego był brak odpowiednich ofert sprzedaży takiej energii.

Oceniając zasadność odwołania Sąd Okręgowy wskazał, iż powód należy do przedsiębiorstw energetycznych zobowiązanych na mocy art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego – w brzmieniu przed zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie - Prawo energetyczne, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie oceny zgodności (Dz. U. 2007 r. Nr 21 poz. 124) – do zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Szczegółowy zakres przedmiotowego obowiązku został określony w wydanym na podstawie art. 9a ust. 10 Prawa energetycznego, rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 09 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła (Dz. U. Nr 267, poz. 2657). Zgodnie z § 5 powołanego rozporządzenia obowiązek uznaje się za spełniony, jeżeli udział ilościowy zakupionej energii elektrycznej ze skojarzonych źródeł energii przyłączonych do sieci lub wytworzonej we własnych skojarzonych źródłach energii i sprzedanej odbiorcom dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby, w wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej przez dane przedsiębiorstwo energetyczne tym odbiorcom, wynosi w 2007 r. nie mniej niż 15,2 %.

Sąd Okręgowy wskazał, iż ustawa z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie - Prawo energetyczne, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie oceny zgodności wprowadziła zmianę zarówno art. 9a ust. 8 (obowiązek) jak i art. 56 (kara). W myśl przepisów przejściowych co do zasady ustawa wchodziła w życie 14 dni od dnia ogłoszenia tj. 24 lutego 2007 r., z wyjątkiem m. in. art. 9a ust. 8-8d, który wchodził w życie z dniem 1 lipca 2007

r. Tym samym nowy obowiązek z art. 9a ust. 8 w postaci uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectwa pochodzenia lub uiszczania opłat zastępczych obowiązywał od 1 lipca 2007 roku, zaś w okresie 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2007 r. na przedsiębiorstwie energetycznym ciążył obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła. Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 roku o zmianie ustawy – Prawo energetyczne (...), wypełnienie i ocena wypełnienia obowiązku zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła za okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 30 czerwca 2007 r., nałożonego na podstawie dotychczasowego brzmienia art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego, następowała na podstawie przepisów dotychczasowych.

Za słuszne Sąd pierwszej instancji uznał zatem stanowisko Prezesa Urzędu, że w I półroczu 2007 roku na odwołującym ciążył - wynikający z artykułu 9a ust. 8 Prawa energetycznego w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2007 roku – obowiązek zakupu energii elektrycznej produkowanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Oceniając wypełnienie tego obowiązku Sąd meriti odniósł się do cytowanego rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 09 grudnia 2004 r., wskazując, iż § 5 rozporządzenia wprawdzie określał udział ilościowy energii zakupionej ze skojarzonych źródeł energii przyłączonych do sieci na cały rok 2007, podczas gdy obowiązek ciążył na przedsiębiorstwach tylko do 30 czerwca tegoż roku, to jednak – mimo braku innego konkretnego wskaźnika dla określenia parametrów udziału ilościowego zakupu energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła za pierwsze półrocze 2007 roku – należało kierować się wskazanym wyżej przepisem. Określenie udziału ilościowego w tymże przepisie nie ma przy tym – zdaniem tego Sądu – żadnego znaczenia dla wypełnienia obowiązku z art. 9a ust. 8 PE w brzmieniu do dnia 30 czerwca 2007r., z uwagi na bezsporny fakt, że powód w ogóle nie zakupił energii elektrycznej skojarzonej w I półroczu 2007 r.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji profesjonalizm powoda, jako koncesjonariusza, powinien przejawiać się w znajomości treści art. 11 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 roku o zmianie ustawy Prawo Energetyczne (...), iż wypełnienie i ocena wypełnienia obowiązku zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła za I półrocze 2007 roku, nałożonego na podstawie dotychczasowego brzmienia art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego, następowała na podstawie przepisów dotychczasowych.

Sąd Okręgowy wskazał, iż do 24 lutego 2007 roku karze podlegało nieprzestrzeganie obowiązków zakupu energii elektrycznej lub ciepła i wysokość tej kary była obliczona według wzoru: $Ks - Cs \times (Eo - Ez)$, gdzie poszczególne symbole oznaczają:

Ks - minimalną wysokość kary pieniężnej, wyrażoną w złotych,

Cs - średnią cenę sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. a, wyrażoną w złotych za 1 MWh,

Eo - ilość oferowanej do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, wynikająca z obowiązku zakupu w danym roku, wyrażoną w MWh,

Ez - ilość zakupionej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w danym roku, wyrażoną w MWh.

Natomiast w okresie pomiędzy 24 lutego 2007 roku a 01 lipca 2007 roku karze podlegało nieprzestrzeganie obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia, świadectw pochodzenia biogazu lub świadectwa pochodzenia z kogeneracji, albo nie uiszczania opłat zastępczych i kara była obliczana według dotychczasowego wzoru $Ks = Cs \times (Eo - Ez)$.

Z kolei od 1 lipca 2007 roku karze podlega ten, kto nie przestrzega obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia, świadectw pochodzenia biogazu lub świadectwa pochodzenia

z kogeneracji albo nie uiszcza opłat zastępczych. Kara była obliczona według nowego wzoru $K_s = 1,3 \times (O_{zk} - O_{zzk})$, gdzie poszczególne symbole oznaczają:

K_s - minimalną wysokość kary pieniężnej, wyrażoną w złotych,

O_{zk} - opłatę zastępczą, obliczoną zgodnie z art. 9a ust. 8a, wyrażoną w złotych,

O_{zzk} - uiszczoną opłatę zastępczą, wyrażoną w złotych.

Natomiast dla czynu w postaci nieprzestrzegania obowiązków zakupu energii elektrycznej lub ciepła za pierwsze półrocze 2007 roku (art. 11 ustawy zmieniającej) sankcja karna wymierzona została przez Prezesa URE według starego wzoru $K_s = C_s \times (E_o - E_z)$. Wyliczenie wysokości kary wymagało podstawienia danych E_o i E_z , które odnosiły się do obowiązku zakupu w danym roku, jednakże przy uwzględnieniu w tym przypadku tych wielkości za pierwsze półrocze 2007 r.

Sąd pierwszej instancji odwołał się do poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 6 listopada 2009 r. III SZP 2/2009 (OSNP 2010/7-8 poz. 105, Biuletyn Sądu Najwyższego 2009/11), iż „Przepis art. 56 ust. 1 pkt 1a w związku z art. 9a ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne w brzmieniu sprzed wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie oceny zgodności (Dz. U. 2007 r. Nr 21 poz. 124) stosuje się do oceny wykonania w 2006 r. przez przedsiębiorstwo energetyczne obowiązku zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nawet jeżeli postępowanie w tej sprawie zostało wszczęte przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki po wejściu w życie ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. Jednakże art. 56 ust. 1 pkt 1a ustawy - Prawo energetyczne w nowym brzmieniu stosuje się, jeżeli wysokość kary pieniężnej przewidzianej w tym przepisie jest względniejsza dla przedsiębiorstwa energetycznego”.

Zdaniem tego Sądu zasady wymiaru kary przed nowelizacją i po nowelizacji nie dają się jednak porównać. Przedsiębiorca energetyczny nie był bowiem zobowiązany do uiszczenia opłaty zastępczej w pierwszym półroczu 2007 roku, gdyż w myśl art. 14 ustawy nowelizującej, obowiązek ten został nałożony na przedsiębiorcę dopiero z dniem 1 lipca 2007 roku. Wobec powyższego Prezes URE wymierzając karę dla (...) Sp. z o.o. słusznie kierował się treścią art. 56 ust. 2a pkt 3 ustawy Prawo energetyczne w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2007r., prawidłowo obliczając wysokość tej kary

i dostatecznie uwzględniając znaczny stopień szkodliwości czynu, znaczny stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

W ocenie Sądu pierwszej instancji o znacznym stopniu szkodliwości czynu świadczy to, że (...) nie wywiązując się ze swojego obowiązku uszczupliła dochody wytwórców energii ze skojarzonych źródeł energii na kwotę 265.259,00 zł, natomiast o znacznym stopniu zawinienia powoda decyduje brak dołożenia należytej staranności przy prowadzeniu profesjonalnej, koncesjonowanej działalności gospodarczej przejawiający się w niedokonaniu zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu. Sąd ten zauważył, iż

wprawdzie w I połowie 2007 r. brak było wystarczającej ilości takiej energii elektrycznej do całkowitego wykonania nałożonego obowiązku w wysokości określonej w cytowanym rozporządzeniu z 2004r. przez wszystkie zobowiązane do tego podmioty, jednak powód otrzymał ofertę sprzedaży takiej energii w ilości 1900 MWh, pozwalającej prawie całkowicie zaspokoić ciężący na nim obowiązek przy niewygórowanej cenie (160,00 zł/MW przy średniej cenie sprzedaży 139,61 zł/MW w 2006 r.) i nawet nie podjął jakichkolwiek rokowań co do przedstawionych przez oferującego warunków sprzedaży.

Odnosząc się do sytuacji finansowej powodowej Spółki, Sąd wskazał, iż osiągnięty przez Spółkę przychód z działalności koncesjonowanej polegającej na obrocie energią elektryczną za rok 2008 wyniósł 5 349 879,93 zł, zatem wymierzona

kara pieniężna stanowi 4,958% tego przychodu, a tym samym jest zgodna z treścią art. 56 ust. 3 ustawy Prawa energetycznego. Natomiast rozważając dotychczasowe zachowanie Spółki, Sąd ten wziął pod uwagę okoliczność, że nie była ona dotychczas karana przez Prezesa URE za niewypełnienie obowiązku określonego w art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne. W ocenie Sądu wymierzona kara pieniężna spełni swoją funkcję prewencji szczególnej i ogólnej, a więc będzie zarówno realną, odczuwalną dolegliwością dla ukaranego podmiotu, będącą reakcją na naruszenie przepisów, ale także wyraźnym ostrzeżeniem na przyszłość, zapobiegającym powtarzaniu nagannych zachowań.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniosku powoda o odstąpienie od wymierzenia kary uznając, iż jest ono możliwe wyłącznie na gruncie obecnego stanu prawnego - art. 56 ust. 6a, jednakże nie zostały spełnione przesłanki określone w tym przepisie, bowiem nie można uznać, iż stopień szkodliwości czynu jest znikomy.

Mając na uwadze powyższe względy Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia. O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu, w oparciu o treść art. 98 i 99 k.p.c.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego w całości zaskarżył apelacją powód (...) Spółka z o.o. (poprzednio (...) Spółka z o.o.) w K. , zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania poprzez dokonanie przez Sąd ustaleń sprzecznych z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, polegających na przyjęciu zaistnienia przesłanki winy po stronie (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w zaniechaniu wypełnienia przez nią obowiązku wynikającego z przepisu art. 9a ust. 8 ustawy Prawo energetyczne, tj. zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

a. przepisu art. 56 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne poprzez niewłaściwą jego wykładnię i błędne przyjęcie, iż wina przedsiębiorcy energetycznego w zaniechaniu wywiązania się z obowiązku określonego przepisem art. 9a ust. 8 ustawy Prawo energetyczne nie jest przesłanką nałożenia na niego kary pieniężnej;

b. przepisu art. 56 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne poprzez niewłaściwą (rozszerzającą) jego wykładnię i błędne przyjęcie, że niedokonanie w pierwszym półroczu 2007 roku zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zaniechaniem sankcjonowanym za pomocą kary pieniężnej.

Wskazując na powyższe apelujący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem odwołania powoda z dnia 18 stycznia 2010 r. oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu za drugą instancję.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja była zasadna, bowiem pomimo prawidłowych ustaleń faktycznych, dokonana przez Sąd pierwszej instancji ich ocena prawna nie była trafna.

W pierwszym rzędzie podnieść należy, iż nie wszystkie zarzuty podniesione w apelacji są trafne. Nie jest bowiem prawidłowo sformułowany zarzut naruszenia przepisów postępowania poprzez dokonanie przez Sąd ustaleń sprzecznych z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, polegających na przyjęciu zaistnienia przesłanki winy po stronie (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w zaniechaniu wypełnienia przez nią obowiązku wynikającego z przepisu art. 9a ust. 8 ustawy Prawo energetyczne, tj. zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii znajdujących się na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej. Przepisanie danemu podmiotowi winy (abstrahując na razie od oceny czy było to stanowisko prawidłowe) w jego zachowaniu nie należy bowiem do etapu procedowania polegającego na dokonywaniu ustaleń, ale na dokonywaniu kwalifikacji prawnej tego zachowania, zatem na etapie stosowania norm prawa materialnego. Zarzut ten mógłby być więc jedynie sformułowany właśnie jako zarzut naruszenia prawa materialnego, a nie naruszenia przepisów postępowania.

Natomiast na uwzględnienie zasługiwał podniesiony w apelacji zarzut, iż Sąd pierwszej instancji dokonał błędnej interpretacji art. 56 Prawa energetycznego, przyjmując, iż niedokonanie w pierwszym półroczu 2007 roku zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zaniechaniem sankcjonowanym karą pieniężną.

Wobec – w istocie – bezspornych okoliczności faktycznych, spór w niniejszej sprawie miał charakter czysto prawny i sprowadzał się do interpretacji obowiązku przedsiębiorstwa energetycznego wynikającego z art. 9a ust 8 ustawy Prawo energetyczne w brzmieniu przed zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie - Prawo energetyczne, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie oceny zgodności (Dz. U. 2007 r. Nr 21 poz. 124) jak i w brzmieniu wynikającym z teźże zmiany oraz do oceny czy istniał obowiązek nałożenia na przedsiębiorstwo kary pieniężnej za brak realizacji tego obowiązku w okresie I półrocza 2007r. mając na uwadze treść art. 56 ust. 1 pkt. 1a przywołanych powyżej przepisów jak i przepisy intertemporalne zawarte we wskazanej ustawie nowelizującej.

W myśl art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego w brzmieniu przed zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 12 stycznia 2007 obowiązek powoła na zakupie oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek ten uściślały przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła (Dz. U. Nr 267, poz. 2657). W myśl § 5 tego rozporządzenia obowiązek powyższy uznawoło się za spełniony, jeżeli udział ilościowy zakupionej energii elektrycznej ze skojarzonych źródeł energii przyłączonych do sieci lub wytworzonej we własnych skojarzonych źródłach energii i sprzedanej odbiorcom dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby, w wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej przez dane przedsiębiorstwo energetyczne tym odbiorcom, wynosił nie mniej niż 15,2 % w 2007 r. Niewykonanie tego obowiązku było zagrożone karą pieniężną, którą wymierzał Prezes URE na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1a Prawa energetycznego w brzmieniu przed nowelizacją z dnia 12 stycznia 2007 r., obliczoną według wzoru wynikającego z art. 56 ust. 2a pkt 3: $K_s = C_s \times (EO - Ez)$,

Przepisy ustawy nowelizującej Prawo energetyczne z dnia 12 stycznia 2007 r. wprowadziły zmianę zarówno co do treści obowiązku (art. 9a ust. 8) jak i zagrożenia karą pieniężną (art. 56 ust. 1 pkt 1a). Nowelizacja art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego wprowadziła w miejsce zakupu oferowanej energii elektrycznej, obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia z kogeneracji dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach kogeneracji znajdujących się na terytorium RP lub obowiązek uiszczenia opłaty zastępczej. Ustawodawca do nowego obowiązku dostosował treść art. 56 ust. 1 pkt 1a, który po nowelizacji stanowił, że karze podlega ten, kto nie przestrzega obowiązku uzyskania i przedstawienia Prezesowi URE do umorzenia świadectwa pochodzenia z kogeneracji lub nie uiszcza opłat zastępczych, o których mowa w art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego w brzmieniu po nowelizacji. Przepis art. 14 ustawy nowelizacyjnej z dnia 12 stycznia 2007 r. stanowił, iż ustawa ta wchodziła w życie po 14 dniach od jej ogłoszenia tj. 24 lutego 2007r., jednakże z wyjątkami przewidzianymi w pkt 1 i 2. Zgodnie z punktem 1 tego artykułu znowelizowane przepisy art. 9a ust. 8-8d, art. 9c ust. 6 i 7 oraz art. 56 ust. 2a pkt 3 wchodziły w życie z dniem 1 lipca 2007 r. Zatem nowy obowiązek z art. 9a ust. 8 w postaci uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectwa pochodzenia lub uiszczenia opłat zastępczych obowiązywał od 1 lipca 2007 roku, zaś do tej daty tj. w okresie 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2007 r., na przedsiębiorstwie energetycznym ciążył nadal obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła. Kwestia ta nie była sporna pomiędzy stronami jak też nie sporna była okoliczność, że powód nie zrealizował do 30 czerwca 2007 r. obowiązku zakupu energii.

Mając powyższe na uwadze należało ocenić czy w tej sytuacji, zgodnie z nowym brzmieniem art. 56 ust. 1 pkt. 1a, który na podstawie art. 14 ustawy zmieniającej wszedł w życie 24 lutego 2007r. (nie został bowiem wymieniony w punkcie 1 ani 2 tegoż artykułu jako przepis wchodzący później), Prezes UKE uprawniony był do nałożenia na powoda kary pieniężnej za niezrealizowanie obowiązku zakupu energii w I półroczu 2007 r. Trzeba przy tym zauważyć, iż wymierzenie kary pieniężnej orzeczonej na podstawie art. 56 ust. 1 PE może nastąpić dopiero po stwierdzeniu, iż konkretny przedsiębiorca nie dopełnił obowiązków wynikających z przepisów prawa, tj. dopuścił się co najmniej jednego z czynów określonych w art. 56 ust. 1 PE. Odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów regulujących koncesjonowaną działalność w postaci obrotu paliwami ciekłymi jest więc zaostrzona, ma charakter odpowiedzialności quasi-karnej. Sąd Apelacyjny w składzie niniejszym w pełni podziela bowiem pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 04.11.2010 r. (III SK 21/10, LEX nr 737390) oraz z dnia 30.09.2011 r. (III SK 10/11, LEX nr 1101332), iż: „W zakresie, w jakim dochodzi do wymierzenia przedsiębiorcy kary pieniężnej, zasady sądowej weryfikacji prawidłowości orzeczenia organu regulacji w tym zakresie powinny odpowiadać wymogom analogicznym do tych, jakie obowiązują sąd orzekający w sprawie karnej. Powoduje to, że sprawa z odwołania od decyzji Prezesa URE nakładającej karę pieniężną na przedsiębiorcę energetycznego powinna zostać rozpoznana z uwzględnieniem standardów ochrony praw oskarżonego obowiązujących w postępowaniu karnym.” W ocenie Sądu drugiej instancji chodzi więc nie tylko o zapewnienie przedsiębiorcy wszelkich standardów procesowych, ale także przestrzeganie podstawowej zasady odpowiedzialności karnej, tj. iż odpowiedzialności takiej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia.

Niezrealizowanie przez powoda dyspozycji art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego w starym brzmieniu polegało na zaniechaniu. Odwołując się do reguł prawa karnego wskazać należy, iż zgodnie z panującym w doktrynie poglądem, czyn polegający na zaniechaniu uznaje się za popełniony w pierwszym momencie, w którym sprawca nie jest już zdolny do wykonywania nałożonego na niego obowiązku.

Zasadnicze zatem znaczenie dla prawidłowej odpowiedzi, czy powód winien podlegać odpowiedzialności za niezrealizowanie dyspozycji art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego w starym brzmieniu, ma ustalenie do kiedy powód miał zrealizować obowiązek zakupu energii. Powód twierdzi, iż wobec treści przepisów dotychczasowego rozporządzenia wykonawczego z 2004 r. i wydania nowego rozporządzenia dopiero we wrześniu 2007 r. regulującego w sposób wyraźny tę kwestię – ale z mocą wsteczną od 1 lipca 2007 r., w pierwszym półroczu 2007 r. mógł zakładać, iż wykonanie tego obowiązku mogło nastąpić w ciągu całego roku 2007. Trzeba przyznać powodowi słusność, iż treść obowiązujących w I półroczu 2007 r. przepisów mogła rodzić wątpliwości, do kiedy miało nastąpić wykonanie tego obowiązku, bowiem przepisy rozporządzenia z 2004 r. przewidywały obowiązek zakupu tej energii i rozliczenie wykonania tego obowiązku w okresie rocznym, zaś przepis art. 11 ustawy nowelizującej Prawo energetyczne z dnia 12 stycznia 2007 r. stanowił, iż wypełnienie i ocena wypełnienia obowiązku zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła za okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 30 czerwca 2007 r. nałożonego na podstawie art. 9a ust. 8 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, następuje na podstawie przepisów dotychczasowych. Skoro jednak dotychczasowy przepis art. 9a ust. 8 regulujący istnienie obowiązku zakupu energii wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, obowiązywał jedynie do 30 czerwca 2007 r., to – w ocenie Sądu Apelacyjnego – należało przyjąć, iż ostatnim dniem wykonania tego obowiązku był dzień 30 czerwca 2007 r. [Na marginesie należy podkreślić, iż Sąd Apelacyjny abstrahuje od kwestii wysokości udziału procentowego tego obowiązku, który został określony w przywoływanym wcześniej rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 r. na cały 2007r. a nie jedynie na jego pierwsze półrocze albowiem pozostaje to kwestią irrelevantną dla podstawy prawnej wymierzenia przez Prezesa URE kary pieniężnej co do zasady. Godzi się jednak wspomnieć, że zmiana obowiązków, którym podlegały przedsiębiorstwa energetyczne w trakcie trwania roku nie powinna skutkować w sposób oczywisty ich zwiększeniem. Zgodnie bowiem z interpretacją Prezesa URE – w związku z wprowadzoną zmianą art. 9a ust. 8 prawa energetycznego na powódzie ciążyłby obowiązek zakupu oferowanej energii elektrycznej w wymiarze 15,2 % w ciągu zaledwie półrocza mimo, że wcześniej obowiązek ten rozciągnięty był na cały rok 2007r., natomiast w drugim półroczu powód powinien realizować już nowy obowiązek wynikający z nowej treści tego przepisu.] Skoro więc ostatnim dniem, w którym możliwe było spełnienie obowiązku zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii znajdujących

się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej był 30 czerwca 2007 r., to za działanie bez podstawy prawnej należy uznać nałożenie przez Prezesa URE na powoda kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt. 1a w brzmieniu obowiązującym do dnia 24 lutego 2007r. za niewypełnienie tego obowiązku. W pierwszym dniu, w którym możliwe było stwierdzenie dopuszczenia się czynu polegającego na zaniechaniu, przepis art. 56 ust. 1 pkt 1a nie przewidywał już bowiem sankcji finansowej za niedopełnienie obowiązku zakupu energii. Wymierzenie kary nie było także możliwe na podstawie tego artykułu w nowym brzmieniu, obowiązującym od dnia 24 lutego 2007 r., albowiem kara tam przewidziana dotyczy zaniechania wykonania obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 8 w nowym brzmieniu (tj. przedstawienia świadectw do umorzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej), obowiązującym dopiero od 1 lipca 2007 r.

Stanowiska Sądu Apelacyjnego nie zmienia także analiza cytowanego wcześniej art. 11 ustawy nowelizacyjnej z dnia 12 stycznia 2007 r. Zdaniem Sądu drugiej instancji wykładnia tego przepisu może prowadzić jedynie do wniosku, że przepisy obowiązujące do 30 czerwca 2007r. stosuje się tylko do oceny czy obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła za okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 30 czerwca 2007 r., nałożony na podstawie art. 9a ust. 8 PE w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 12 stycznia 2007 r., został zrealizowany, czy też nie. Natomiast skutki niezrealizowania tego obowiązku, w tym przede wszystkim możliwość nałożenia kary pieniężnej, nie mogą być oceniane na podstawie przepisów dotychczasowych w myśl dyspozycji art. 11 ustawy nowelizacyjnej, w drodze wykładni rozszerzającej tego przepisu. Zgodnie bowiem z powołanym wcześniej obowiązkiem zapewnienia standardów analogicznych jak przy rozstrzygnięciu o odpowiedzialności karnej, zastosowanie sankcji quasi-karnej jedynie na podstawie interpretacji normy intertemporalnej, nie zaś literalnego brzmienia tej normy, sprzeczne jest z podstawowymi zasadami prawa. W art. 11 ustawy nowelizującej ustawodawca nie wskazał wyraźnie możliwości zastosowania dotychczasowych przepisów przewidujących karę za zaniechanie wykonania starego obowiązku zakupu energii, zatem nie jest uprawnionym twierdzenie, iż przepis ten upoważniał Prezesa URE do wymierzenia kary na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1a w brzmieniu obowiązującym jedynie do 24 lutego 2007 r., za naruszenie obowiązku nałożonego z art. 9a ust. 8, tj. zakupu energii w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 r. Kwestia sankcji musi być bowiem rozpatrywana na gruncie innych, niż art. 11, przepisów przejściowych, tj. art. 14, na mocy którego art. 56 ust. 1 pkt. 1a w dotychczasowym brzmieniu przestał obowiązywać od dnia 24 lutego 2007 r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego bez znaczenia pozostaje fakt, że ustawodawca, na mocy art. 14 pkt 1 ustawy nowelizacyjnej, zdecydował o pozostawieniu w starym brzmieniu przepis art.56 ust.2a pkt.3, regulujący kwestię sposobu jej wyliczenia wysokości kary pieniężnej za zaniechanie obowiązku zakupu energii wynikającego z treści starego art. 9 a ust 8, do dnia 1 lipca 2007 r. Skoro bowiem od 24 lutego 2007 r. nie istniała podstawa prawna wymierzenia takiej kary, to obojętna pozostaje okoliczność obowiązywania przepisu dotyczącego jej wysokości. Brak skorelowania terminu wejścia w życie nowego obowiązku (przedstawienia świadectw pochodzenia energii do umorzenia, bądź uiszczenie opłaty zastępczej) z sankcją finansową za niewykonanie tego obowiązku, stanowi jedynie o nieprzestrzeganiu przez ustawodawcę zasad prawidłowej legislacji. Skutki zaś takiej nieprawidłowej legislacji nie mogą obciążać podmiotów, wobec których adresowane są tak nieskoordynowane normy prawne. Nic bowiem nie stało na przeszkodzie, aby w przepisie art. 14 pkt 1 ustawy nowelizującej przewidzieć wejście w życie dopiero z dniem 1 lipca 2007 r. także znowelizowanego przepisu art. 56 ust. 1 pkt 1a. Wówczas zachowane byłyby standardy odpowiedzialności przewidujące obowiązywanie w tym samym okresie przepisów dotyczących istnienia obowiązku nałożonego prawem, jak i przewidujących możliwość zastosowania sankcji za niewypełnienie tego obowiązku.

Na marginesie jedynie należy zaznaczyć, iż przywołana przez Sąd pierwszej instancji uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2009r., III SZP 2/09, zapadła w innym stanie faktycznym, gdzie doszło do zdarzenia (tj. zaniechania wykonania obowiązku) w całości pod rządami starych przepisów prawa energetycznego, przewidujących zarówno obowiązek, jak i karę za jego niewypełnienie, a jedynie postępowanie w sprawie wymierzenia tej kary Prezes wszczął po wejściu w życie ustawy z 12 stycznia 2007 r. Natomiast w sprawie niniejszej – pomimo utrzymania do 30 czerwca 2007 r. obowiązku zakupu energii, niewypełnienie tego obowiązku od 24 lutego 2007 r. nie było zagrożone karą pieniężną.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok uchylając zaskarżoną Decyzję Prezesa URE jako wydaną bez podstawy prawnej, o kosztach

procesu za drugą instancję rozstrzygając na zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu stosownie do przepisu art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. oraz § 14 ust 3 pkt 3 w zw. z § 12 ust 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2002 roku Nr 163, poz. 1349 ze zm.).